

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 62

§ 62

Vuoden 2024 valtionosuuspäätökset

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Viherkoski Jussi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

1
merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin saamat valtionosuuspäätökset
vuodelle 2024,

2
oikeuttaa konsernihallinnon laatimaan yhdessä toimialojen kanssa vuoden
2024 valtionosuuspäätöksiä koskevat mahdollisesti tarvittavat
oikaisuvaatimukset.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunki on vastaanottanut seuraavat vuoden 2024
valtionosuuksia koskevat päätökset:

- Valtiovarainministeriön päätös Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2024
- Valtiovarainministeriön päätös Kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024
- OKM Valtionosuus-rahoituspäätös 2024

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus koostuu sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä muutetun rahoitusmallin mukaan toista kertaa valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaisesti.

Valtionosuustehtävien laskennallisten kustannusten ja kunnan omarahoitusosuuden lisäksi valtionosuuteen vaikuttaa syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kaupungin peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) 21.12.2023 ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista vuotta 2024 koskien. Valtiovarainministeriö on 21.12.2023 tehnyt päätöksen myös

kotikuntakorvauksen perusosasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 29.12.2023 tehnyt lisäksi päätöksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuudesta.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta.

Kunnille myönnetään peruspalvelujen valtionosuutta yhteensä 2 458 miljoonaa euroa vuonna 2024 (2 743 milj. euroa vuonna 2023). Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet laskevat 284 miljoonaa euroa (-10,4 %, -53 euroa/asukas) vuoteen 2023 verrattuna.

Kunnille myönnetään lisäksi verotulomenetysten korvauksia yhteensä 848 miljoonaa euroa vuonna 2024 (851 milj. euroa vuonna 2023). Verotulomenetysten korvaukset vähenevät 3 milj. euroa (-0,4 %, -1 euroa/asukas) vuodesta 2023 vuoteen 2024.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 0,17 prosenttiyksikköä ja on 21,92 vuonna 2024 (22,09 vuonna 2023).

Espoon kaupungin peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2024 on yhteensä 391,5 miljoonaa euroa. Peruspalvelujen valtionosuus sisältää 144,7 miljoonaa euroa Sote-eriä (Muutosrajoitin 116,4 milj. ja järjestelmämuutokset tasaus 45,3 milj.) Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (tulopohjan tasaus) on -24,5 miljoonaa euroa, jolloin Espoon kaupungille tilittävä peruspalvelujen valtionosuus on 367 miljoonaa euroa.

Lisäksi valtionosuuteen sisältyy veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 30,8 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen sekä vapaan sivistystyön rahoitus -5,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen osuus oli 2,8 miljoonaa euroa. Suurimpia rahoituksen vähentymiseen vaikuttavia tekijöitä ovat valmistavan opetuksen arvionkorjaukset, joita Espoo sai 3,6 miljoonaa euroa enemmän vuonna 2023 sekä oman rahoituksen osuuden kasvu lukio ja ammatillisessa koulutuksessa.

Valtiovarainministeriön kuukausittain tilittämä summa sisältää valtionosuuksien lisäksi opetuksen kotikuntakorvaukset. Espoon vuoden 2023 kotikuntakorvaustulot ovat 3,5 milj. euroa ja kotikuntakorvausmenot -18,2 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön tilittävä summa Espoon kaupungille on yhteensä 377,4 miljoonaa euroa, sisältäen 392,2 miljoonaa euroa valtionosuuksia ja -14,8 miljoonaa euroa kotikuntakorvauksia.

Konsernihallinto tekee yhteistyössä toimialojen kanssa päätösten tarkistukset ja mahdollisesti tarvittavat oikaisuvaatimukset.

Oikaisuvaatimukset on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Kasvun ja oppimisen toimiala on tehnyt 8.3.2024 oikaisuvaatimuksen, jolla korjataan OKM:n päätöksessä virheellisesti olleita oppilastietoja. Oikaisun euromääräinen vaikutus on arviolta 50 tuhatta euroa.

Valtionosuuspäätökset ja niiden perusteita koskevat asiakirjat ovat kokousasiakirjoissa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Maksuerittely2024
- 2 OKM Valtionosuus-rahoituspäästös 2024
- 3 VM Päätös kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2024
- 4 VM Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korauksesta vuonna 2024

Oheismateriaali

Tiedoksi